

Gårdsjöns Tonårsvård AB
Box 104
642 23 Flen

Ärendet

Tillsyn av hem för vård eller boende (HVB) för barn och unga vid Gårdsjö HVB i Flens kommun

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) avslutar ärendet.

Skälen för beslutet

IVO har, i de delar tillsynen avser, inte funnit några brister avseende vårdens innehåll.

Utifrån de uppgifter som har lämnats bedömer IVO att

- verksamheten bedrivs enligt gällande tillstånd i granskade delar
- verksamheten har ett genomtänkt arbetssätt som ger förutsättningar att möta de inskrivnas individuella behov
- verksamheten ger individuellt anpassade insatser utifrån nämndens uppdrag
- verksamheten följer upp insatserna
- verksamheten samverkar med nämnden.

Verksamheten bedrivs enligt gällande tillstånd

IVO bedömer att verksamheten följer sitt tillstånd. Av 13 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL, framgår att tillsyn enligt SoL innebär granskning av att den verksamhet som avses i 7 kap. 1 § SoL uppfyller krav och mål enligt lagar och andra föreskrifter samt beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter.

Gårdsjö HVB drivs av huvudmannen Gårdsjöns Tonårsvård AB. Tillståndet anger 10 platser varav 2 platser för utslussning. Gårdsjö HVB har platser för socialt utåtagerande pojkar och flickor i åldern 13 till och med 20 år, dock längst till dess ungdomen avslutat pågående gymnasiestudier. Vid inspektionen var 4 flickor och 6 pojkar i åldern 15-18 år inskrivna. Föreståndaren och lokalerna är desamma som anges i tillståndet.

Verksamhetens arbetssätt ger förutsättningar att möta de inskrivnas individuella behov

IVO bedömer att verksamheten har ett arbetssätt och metoder som är genomtänkta i förhållande till den målgrupp som hemmet är avsett för vilket är ett krav i 4 kap. 1 § i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2016:55) om hem för vård eller boende.

IVO bedömer också att verksamheten har förutsättningar att bemöta varje ungdom utifrån dennes individuella mående och behov. I 3 kap. 3 § socialtjänstförordningen (2001:937), SoF, anges att insatser på HVB ska anpassas till den enskilda individens individuella behov och förutsättningar.

Vid intervju med föreståndaren framkommer att grunden för verksamhetens förhållningssätt är transaktionsanalys (TA) vilket genomsyrar hela verksamhetens sätt att tänka, bemöta och vägleda de placerade ungdomarna. Metoden används även på behandlingskonferenser. All personalen har gått grundkurs, två dagars utbildning, i TA och verksamheten erbjuder ny personal grundutbildningen. Personalen har handledning i TA en gång per månad.

Gårdsjö HVB kan erbjuda insatser bland annat i form av olika manualbaserade program, både i grupp och/eller individuellt. Föreståndaren uppger att man bland annat erbjuder Haschavvänjningsprogrammet (HAP), Adolescent community reinforcement approach (ACRA), Aggression Replacement Training (ART) och Beroendelära, som bygger på det så kallade 12-stegsprogrammet. Föreståndaren uppgav att det för varje manualbaserat program finns en särskilt ansvarig person utsedd som är utbildad i respektive metod.

Varje barn eller ungdom får en kontaktperson som har regelbundna samtal med ungdomen. Samtalen ska vara strukturerade och det ska finnas en plan på innehåll i varje samtal. I kontaktmannasamtalen används ett manualbaserat material som heter "My Story". Föreståndaren berättade vidare att Gårdsjö HVB kan erbjuda ungdomarna egenterapi vilket sker av en utbildad terapeut i Katrineholm. Ungefär hälften av ungdomarna har valt att gå i enskild terapi.

Verksamheten erbjuder individuellt anpassade insatser utifrån nämndens uppdrag

IVO bedömer att Gårdsjö i enlighet med 3 kap. 3 § SoF anpassar insatserna till den enskildes individuella behov och förutsättningar.

IVO bedömer att de genomförandeplaner som verksamheten upprättar beskriver de individuellt anpassade insatser som ungdomen ska få. Av de allmänna råden i 6 kap. 2 § i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:5) om dokumentation i verksamhet som

bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS framgår att hur en insats ska genomföras bör dokumenteras i en genomförandeplan som utgår från nämndens vårdplan/uppdrag. Av genomförandeplanen bör det bland annat framgå mål för insatsen, aktiviteter hos verksamheten, vem i verksamheten som har ansvar och hur samverkan med den beslutande nämnden och andra vårdgivare ska se ut.

IVO bedömer också att Gårdsjö arbetar för att främja ungdomens samhörighet med närstående i enlighet med nämndens uppdrag och bestämmelserna i 6 kap. 1 § SoL.

Av dokumentationen framkommer att verksamheten får nämndens vårdplan för respektive ungdom i vilken det framgår en sammanfattning av ungdomens bakgrund och hjälpbehov samt vilket uppdrag nämnden gett verksamheten. Utifrån detta gör verksamheten en riskbedömning och beslutar om verksamheten kan tillgodose ungdomens behov. Föreståndaren uppgav att man vill att alla berörda ska vara delaktiga och sammankallar, efter c:a två veckors inskrivning, socialsekreterare, vårdnadshavare eller god man, kontaktperson och ungdom för att upprätta en genomförandeplan med en planering för vilka aktiviteter och vilka program respektive ungdom ska delta i. Dokumentationen visar att Gårdsjö upprättar genomförandeplaner i vilka det framgår de aktiviteter som insatsen består av, vem som är ansvarig för aktiviteten samt en tidsplan för aktivitetens utförande.

Av dokumentationen framgår också en planering för hur ungdomarna ska ha kontakt med socialsekreterare, föräldrar eller andra närstående personer. Enligt föreståndaren eftersträvar verksamheten att föräldrar eller god man ska vara med vid inskrivning. Därefter håller ungdomens kontaktperson kontakten med dessa. Föräldrar och god man får ta del av månadsrapporter om det godkänns av ungdomen och av ansvarig socialsekreterare. Verksamheten erbjuder också familjesamtal vilket i så fall bestäms utifrån respektive ungdoms behov. Gårdsjö HVB uppmuntrar familjemedlemmar att komma på besök och de kan erbjudas övernattningsbostad. När det gäller ensamkommande barn och unga kan verksamheten hjälpa till i eftersökandet av föräldrar och andra anhöriga.

De två ungdomar som IVO samtalade beskrev kort vad de fick hjälp med och vilka insatser de hade. De uppgav också att de kunde vara med och påverka den hjälp de fick och de bekräftade att verksamheten hjälper ungdomarna att hålla kontakt med sina familjer och sina nätverk.

Gårdsjö HVB följer upp insatserna

IVO bedömer att Gårdsjö HVB följer upp de insatser som verksamheten genomför i enlighet med gällande bestämmelser. Enligt 6 kap. 4 § SOSFS 2014:5 ska verksamheten dokumentera de åtgärder som vidtas för att följa upp att ungdomen får den beviljade insatsen och om den leder till fastställda mål. Verksamheten ska också dokumentera

ungdomens synpunkter och hur dessa har beaktats. Av allmänna råd i samma paragraf framgår att verksamheten också bör dokumentera ungdomens uppfattning om insatserna och verksamhetens bedömning av den enskildes situation.

IVO bedömer vidare att verksamheten upprättar dokumentation som i huvudsak följer de allmänna råden i 6 kap. 2 § SOSFS 2014:5. Av dessa råd framgår att det i genomförandeplaner bör framgå när olika aktiviteter i planen och planen som helhet ska följas upp. Genomförandeplanen bör också användas som underlag vid uppföljning.

Vid inspektionen tog IVO:s inspektörer del av verksamhetens genomförandeplaner i två ärenden. Av dessa framgick inte formerna för uppföljning. Föreståndaren förklarade detta med att uppföljning och revidering finns dokumenterat i journalen vilken IVO inte tog del av vid inspektionstillfället. Föreståndaren har efter inspektionen kompletterat underlaget med ett utdrag ur det ena ärendets journal och där framgår det hur genomförandet av insatser samt uppföljning har skett.

Av ungdomarnas journaler, under respektive aktivitet, finns en redogörelse för varje tillfälle en ungdom har deltagit, eller inte deltagit, i en aktivitet och vem som har ansvarat för aktiviteten samt en beskrivning av vad som hänt under aktivitetens genomförande. Föreståndaren berättar att verksamheten har behandlingskollegium varannan vecka där man följer upp att planering följs och att beviljade insatser är de rätta eller om det finns behov av revidering av planeringen. Föreståndaren uppgav också att kontaktpersonssamtalen är den "röda tråden" där insatserna/aktiviteterna kontinuerligt följs upp. Föreståndaren tar kontinuerligt del av dokumentationen och kan genom det följa upp att genomförandeplanen följs.

Även uppföljning och revidering av genomförandeplanen dokumenteras löpande i ungdomens journal. Föreståndaren har dock vid egen granskning själv konstaterat att verksamheten kan bli tydligare i att dokumentera vilka åtgärder som vidtagits t.ex. genom att ta fram rubriker som handlar om uppföljning och revidering i löpande journaler. Föreståndaren anser även att även uppföljningen i genomförandeplanerna kan bli tydligare kring områdena ansvar och tidsramar. Detta komma att åtgärdas framöver.

Föreståndaren uppgav vidare att hon, för att få information och vara uppdaterad, följer upp ungdomarnas insatser genom att vara närvarande i verksamheten och delta i möten kring ungdomarna. Föreståndaren läser också i journalerna och kan se om insatserna och aktiviteterna följer planeringen.

Gårdsjö HVB samverkar med nämnden

IVO bedömer att Gårdsjö HVB i enlighet med 3 kap. 4 § SoF

fortlöpande samarbetar med den socialnämnd som har det sammanhållande ansvaret för att den enskilde får det stöd och den hjälp som han eller hon behöver. IVO bedömer också att verksamheten i enlighet med 4 kap. 2 § HSLF-FS 2016:55 samverkar med nämnden avseende den placerade ungdomens behov och andra faktiska omständigheter som har betydelse för vården. IVO bedömer att föreståndaren följer bestämmelsen i 3 kap. 15 § SoF om att snarast underrätta den placerade nämnden när en ungdom omöjliggör eller allvarligt försvårar vården för sig själv eller andra i hemmet eller behöver annan vård än den som hemmet kan erbjuda.

Föreståndaren redogjorde för att Gårdsjö redan vid första kontakten med nämnden informerar om vad man har för förväntningar på varandra vad det gäller kontakt och uppföljning. Gårdsjö har, förutom månadsrapporterna som skickas till nämnden, också kontinuerliga uppföljningsmöten var sjätte vecka med nämnden. Däremellan har man ofta kontakt med ansvarig handläggare både via telefon och via e-post.

Om det uppstår nya behov under placeringen kontakter personal från Gårdsjö ansvarig handläggare för att föreslå en revidering av insatsen eller ett tillägg av någon annan insats. Utskrivningar sker sällan helt utan förberedelse då Gårdsjö oftast informerat handläggare under en tid om att utskrivning kan komma att bli aktuellt. Om det handlar om att avsluta en placering i förtid tar Gårdsjö alltid kontakt med ansvarig handläggare och verkar för att få ett bra avslut.

Inför en planerad utskrivning påbörjar Gårdsjö en planering och man har ett avslutningsmöte med handläggaren då en beskrivning eller bedömning av insatsen och ungdomens behov samt förslag på fortsatt planering lämnas. Detta sker alltid i samråd med ungdomen som också är med på mötet.

Samtal med inskrivna ungdomar.

Vid inspektionen samtalade IVO:s inspektörer med två ungdomar. Båda var nöjda med att bo på Gårdsjö. De tyckte att personalen är snälla och bra, att de har ett bra bemötande och lyssnar på ungdomarna. Båda kände sig trygga med personalen och båda kände sig även trygga med övriga ungdomar. Ungdomarna uppgav att de anser att de får den behandling som de behöver och gav exempel på konkreta insatser. Båda tyckte också att man får hjälp av personalen om man behöver och vid behov kan ta kontakt med personalen när som helst. Båda uppgav att de kunde vara med och bestämma vilken hjälp de ska få, personalen lyssnar och skulle göra förändringar om det behövdes. Ingen av ungdomarna har haft några synpunkter på vården och båda får hjälp med att hålla kontakten med sina respektive familjer. En av ungdomarna uppgav att man får avdrag på sina pengar för olika saker, t.ex. om man inte deltar på morgonpromenaden, men också att det blivit mycket bättre och att man kan få bonus för vissa andra saker. Ungdomen tyckte att systemet var bra.

Att ungdomarna kan få avdrag på sina fickpengar togs upp vid återföringen med föreståndaren, vilket gör att IVO lämnar frågan. Föreståndaren uppgav nämligen att man inte har något bestraffningssystem, bara ett belöningssystem. Om man t.ex. deltar i morgonsamling och morgonpromenad tjänar man pengar som man själv får disponera. Om man inte deltar sätts pengarna in på ungdomens "bok" och ungdomen kan ta ut pengar för olika aktiviteter eller inköp i samråd med sin kontaktperson.

Underlag

IVO genomförde den 8 mars 2018 en förannämld inspektion av Gårdsjö HVB. Vid inspektionen intervjuades föreståndaren och IVO:s inspektörer samtalande med två ungdomar.

Före inspektionen utförde verksamheten en egengranskning av fem akter vad gäller dokumentation av uppdraget, genomförande och uppföljning av insatser samt samverkan med placerande nämnd. Vid inspektionstillfället har IVO genomfört en dokumentationsgranskning av två akter utifrån verksamhetens underlag till egengranskningen. IVO har även i efterhand tagit del av en komplett journal för en av ungdomarna.

IVO har också inför inspektionen tagit del av den information som finns på verksamhetens hemsida.

Ytterligare information

Anledning till tillsynen

Enligt 3 kap. 19 § SoF, ska IVO:s tillsyn över stödboenden och HVB som tar emot barn eller unga omfatta regelbundna inspektioner. Inspektioner ska göras minst en gång per år. IVO ska i anslutning till en inspektion samtala med de barn och unga som samtycker till det.

Fokus för IVO:s tillsyn vid detta tillfälle var vårdens innehåll, utifrån personalens arbetssätt, genomförande och uppföljning av insatser samt samverkan med socialnämnden.

Beslut i detta ärende har fattats av inspektören Anna Hugelius. I den slutliga handläggningen har inspektören Kamilla Larsson deltagit. Inspektören Ewa Lindén har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Anna Hugelius

Ewa Lindén